Piatra Tomii

Notă:

Piatra Tomii există cu adevărat, la nord de comuna Blandiana, jud. Alba, aproape de satul Răcătău. Ieşind din comună, pe o anumită cărare, străbaţi poiana Groşilor, apoi, peste dealuri împădurite, presărate cu poieni, mergând la pas cam două ore, îţi apare un conglomerat de stânci, ici-acolo acoperite cu iarbă, ce pare a fi trupul unui bărbat culcat pe spate.

Se spune că aici, într-un perete al stâncii, cu foarte mulţi ani în urmă, îşi avea sălaşul haiducul Toma, care străjuia vechiul drum ce venea de la minele de aur din Apuseni, străbătând acele dealuri, până jos, la râul Mureş.

Puţin mai jos izvorăşte un fir de apă cristalină ce porneşte repejor, făcându-şi drum în aval printre pietre de calcar, colectând în drumul ei mai mulţi afluenţi. Este Valea.

La intrarea în comuna Blandiana, din amonte, pe partea dreaptă, în dunga pădurii, se află o poiană care odată a fost mare, numită Corfaru.

Până nu demult comuna Blandiana s-a numit Cârna. De fapt, în majoritatea cazurilor, dacă întrebi un sătean de unde este, îţi răspunde simplu: din Cârna.

e spune că demult, tare demult, trăia într-un sat aşezat între două dealuri un om foarte bogat. Şi pe cât de bogat era acest om, pe atât era de bun şi

de larg la inimă. Avea boierul Cârnu, căci aşa se numea, o fata frumoasă cum nu se poate spune, cu mijlocelul subțirel, cu fața albă încadrată de două cozi castanii, lungi până la glezne şi luminată de doi ochi căprui cu privire blândă şi mângâietoare. Boierul Cârnu îşi iubea fata, pe Valea, ca pe ochii din cap, şi-i împlinea toate voile.

Ei, şi cum era Valea fată de măritat, boierul Cârnu o tot îndemna să-şi aleagă de soț vreun flăcău din mulțimea ce-i dădea târcoale. Dar ei nu-i trebuia nici unul. Inima ei nu bătuse niciodată aşa cum bate când îți cade cineva drag.

Averea boierului Cârnu era nemăsurată. Dar bun la suflet cum era, fusese îndrăgit de oameni şi aceştia i-o munceau cu drag.

Printre ciobanii turmelor do oi, se afla şi un băiat tânăr şi voinic ca un brad, cu părul bălai şi ochi verzi ca iarba, pe care-1 chema Toma. Fiind cel mai tânăr şi mai chipeş dintre ciobani, el aducea în fiecare zi la conacul boieresc lapte, brânză, caş sau ce se mai nimerea.

Şi azi aşa, mâine aşa, tot venind Toma la conac, o zări în cele din urmă pe Valea la una din ferestrele conacului. Văzând că şi ea îl priveşte , inima începu a-i ticăi cu putere şi pe loc îi căzu dragă.

Şi de atunci, ori de câte ori venea Toma la conac, o găsea pe Valea la ferestrele conacului , parcă aşteptându-1, şi atunci cine pe lume era mai fericit decât el?

Poate Valea, căreia-i creştea inima de bucurie văzând strălucirea din ochii lui Toma, pe care-1 aştepta cu nerăbdare de fiecare dată.

Şi vremea trecea şi Toma părea că se mulţumeşte cu privirea pe care o primea de la Valea de fiecare dată. Valea, văzând că Toma e tare sfios, se hotărî să facă primul pas şi într-o zi, când ştia că trebuie să vină, plecă fără ştirea nimănui să-i iasă-n cale într-o poieniţă plină cu flori numită Poiana Groşilor, care se afla în drumul lui spre conac.

Il văzu Valea pe flăcău de departe venind cu pas domol, cântând de dor şi de alean. Şi atunci, ca Toma să nu creadă că pe el îl aştepta, se făcu a culege flori, dar inima îi bătea de-i sta gata să iasă din piept.

Toma o văzu şi el pe fată şi tare se mai bucură. Un zâmbet îi lumină chipul frumos şi , apropiindu-se, îi zise:

- Bună ziua, fată frumoasă! Ce faci pe aici singură?

Valea ridică privirea blândă şi duioasă spre flăcău şi, când întâlni privirea lui, obrajii i se făcură ca doi bujori.

- Bună ziua, Toma. Iaca am venit să culeg flori de câmp pentru cununiță.

Toma văzu bujorii din obrajii fetei şi înțelese de îndată ce a mânat-o pe Valea în această poieniță, dar se făcu a nu pricepe nimic.

- Doar nu ai venit tu atâta cale numai pentru nişte flori pe care le puteai găsi şi mai aproape de casă! Ia te uită tu la mine şi spune drept ce gând te-a adus încoace !

Ridică Valea privirea şi se uită drept în ochii flăcăului.

- Drept să-ți spun, Toma, pentru tine am venit, ca să-ți spun că-mi eşti drag...

Tare se mai bucură Toma când o auzi, o strânse cu drag la piept şi-i zise privind în luminițele jucăuşe din ochii ei de căprioară.

- Şi tu-mi eşti dragă, Valea. De mult ți-aş fi spus-o, dar teamă-mi era c-o să te superi... Şi-apoi mai era şi boer Cârnu. Vezi tu, eu sunt băiat sărac...

- Să nu te temi de tata Toma. E om bun şi dacă tu-mi eşti drag mie, îi vei fi şi lui, îl întrerupse Valea.

Se luară de mână, apoi porniră spre conac fericiți că sunt împreună.

Când ajunseră prin apropiere, văzură că-n curte era mare zarvă. Se speriară crezând că ei sunt pricina şi dădură zor să vadă ce s-a întâmplat.

Acolo aflară cauza zarvei şi se-nfricoşară şi ei. La marginea satului, chiar lângă pădure, se ivise un om rău, negru şi urât ca noaptea. Se zicea că ştie vrăji şi că acest Corfaru, cum îi ziceau oamenii, ar fi chiar bată-l crucea venit pe pământ din fundul iadului.

De cum venise, îl şi chemase pe boierul Cârnu la el şi-i spuse că doreşte ca tot satul să i se supună şi să i se îndeplinească orice dorință, că altfel dă foc satului.

Pe când aflau ei veştile, veni şi boierul şi, dând cu ochii de ei, le zise cu blândețe:

- Dragii mei copii, eu ştiu că vă aveți dragi şi n-am nimic împotriva voastră. Tu, Toma, să vii de azi înainte la conac, că vezi ce urgie se abătu asupra noastră, şi eu îs bătrân, de acum e nevoie de braț tânăr să poarte grijile.

Tare se mai bucurară Toma şi Valea auzind vorbele boierului Cârnu ! Acesta le mai zise:

- O să trebuiască să-i plătim lui Corfaru tot ce ne-o cere, că altfel ne pârjoleşte satul. Până-om

scăpa de el, tu stai prin casă, Valea, că cine ştie ce-i mai dă prin gând răului de te-o vedea aşa frumoasă.

Ei, şi mai trecu ceva vreme. Corfaru se stabilise cu totul la marginea satului. Îşi clădise un palat de marmură şi acum îi venise gând de însurătoare. Şi cum nu-i trebuia decât cea mai frumoasă fată de prin părțile acelea, aude de Valea şi pe loc ceru să-i fie adusă.

Mare jale se aşternu în tot satul, că toți îl iubeau pe boierul Cârnu şi ştiau cât ținea el la Valea lui.

Bătrânii satului se adunară să se sfătuiască cum să scape de urgie, că nu mai puteau îndura apucăturile lui Corfaru, şi se hotărâră să ceară ajutor Duhului pădurii.

Toma pe loc zise că el se duce să-l caute, şi Valea, nici una nici două, că şi ea merge cu el.

Şi se hotărâră să plece în mare taină, ca nu cumva să afle Corfaru şi să le ia urma.

Merseră pe cărări cunoscute de Toma. Trecură prin Poiana Groşilor, unde îşi mărturisiseră pentru prima dată dragostea, şi pe la amiază ajunseră 1a locul unde se zicea că se afla Duhul pădurii.

Cum ajunseră, îl chemară şi Duhul le şi răspunse cu glas binevoitor:

- Cunosc durerea ce vă mână la mine şi bucuros v-aş ajuta, dar n-am putere asupra lui Corfar.

Degeaba se rugară cei doi, Duhul nu le putea fi de nici un ajutor.

În acest timp Corfaru se apropie tiptil de poieniţa unde se găseau Toma şi Valea. Cum aflase că aceştia plecaseră, şi pornise după ei.

Valea îl văzu prima. Ţipând speriată, îl imploră pe Duhul pădurii să-i ajute cumva.

Oftă Duhul şi le spuse că nu-i poate ajuta decât într-un singur fel şi cum aceştia nu mai aveau de ales, întinse braţul peste ei şi pe loc Toma fu preschimbat într-o piatră mare şi de lângă ea ţâşni un firişor de apă. Era Valea care începu să crească tot mai mare, tot mai mare şi porni cu furie în jos, măturând totul în cale, să-1 ajungă pe Corfaru.

Corfaru se văzu în primejdie, încercă să suie, dar Valea venea vijelioasă, aşa că se întoarse şi-o luă la fugă. Degeaba, Valea îl ajunse, îl luă pe sus şi, târându-l la vale, mătură castelul şi tot ce storsese Corfaru de la săteni şi nu se opri cu ele decât în Mureş, care le duse mai departe.

Prin jertfa copiilor scăpă satul de năpastă, dar boierul Cârnu muri de inima rea. Sătenii numiră

satul după numele bunului boier şi-i ziseră Cârna şi aşa rămase până în zilele noastre.

Dintr-un capăt în celălalt e străbătut de un pârâu cu apă cristalină. E Valea, care şi-a păstrat numele după moarte. Mergând pe firul ei în sus ajungi la izvorul ce ţâşneşte dintr-o piatră mare – numită Piatra Tomii, după numele dragului Văii.

Vara, când plouă în acel loc, zic oamenii satului:

„Uite că plouă la Piatra Tomii şi iar vine Valea mare ”.

Din locul pe care fusese castelul Corfarului n-au mai rămas decât ruine.

Legenda Muşcatei

Se povesteşte, dragii mei, că demult tare, un împărat se îndrăgostise de o fată tânără şi frumoasă, dar săracă. 0 fată din popor, cinstită şi curată ca lacrima. Şi cum împăratul se ducea la ea întotdeauna în haine sărăcăcioase, ea îl credea un băiat de seama ei şi sfârşi prin a se îndrăgosti şi ea de el.

Din iubirea lor se născu o fetiţă frumoasă cum nu se mai văzuse în toată împărăţia şi tare fericit era împăratul. Erau ca şi soţ şi soţie, chiar dacă el avea mereu treburi departe, despre care ea nu ştia nimic. Nu trecea o zi ca el să nu vină să-şi vadă odorul. Iubea fetiţa ca pe ochii lui din cap, dar tot atât o iubea şi pe Carolina căci aşa o chema pe mama fetiţei. Demult îşi dorise împăratul un copil, dar împărăteasa fiind stearpă, nu-i putuse face o asemenea bucurie.

Venea împăratul, dar pe căi ocolite, să nu afle cumva împărăteasa, căci de ciudă că ea nu poate face copii, le-ar fi omorât pe cele două ființe care furaseră inima împăratului.

Într-o zi, când intră împăratul în căsuța mică în care îşi ascundea marea lui fericire, se uită cu ochi drăgăstoşi la Carolina şi spuse:

- Draga mea, a sosit momentul să-ți spun adevărul despre mine.

Carolina îl privi cu ochii mari în care se putea vede neliniştea. Simțea că dacă va afla adevărul nu va mai avea liniştea şi fericirea de până acum. De mult timp avea ea o bănuială, prea era spilcuit iubitul ei:

- Nu vreau să aflu nimic, sunt fericită cu tine şi cu draga noastră Muşcată, căci aşa o chema pe fetiță, mai multă fericire nu-mi doresc.

- Trebuie să-ți spun cine sunt şi împreună hotărâm cum e mai bine de făcut.

Femeia lăsă capul în jos fără a zice nimic, împăratul spuse mai departe.

- Sunt împăratul acestei țări frumoase şi bogate. Interese politice m-au obligat să mă căsătoresc de timpuriu cu o femeie pe care nu am putut-o iubi niciodată şi pe deasupra nu-mi poate da nici moştenitori pentru tron. Soarta a vrut să te găsesc pe

tine, să te iubesc cu adevărat, iar ca rod al iubirii tu să-mi dăruieşti un copil pe care-l iubesc ca pe ochii din cap. Până am să vă pot duce la palatul meu, am să vă duc în cel mai frumos castel din împărăție. Vreau ca lumea sa vă respecte după cum se cuvine.

Carolina căzu în genunchi în fața lui , implorîndu-l cu lacrimi în ochi:

- Nu, măria ta, să nu faci asta, lasă-ne aici unde suntem, nu vreau bogății, nici castele, nici haine scumpe . Dacă ne muți de aici or să se abată numai nenorociri asupra noastră.

Dar împăratul nu s-a lăsat înduplecat. El nu credea în spusele femeii, aşa că le luă într-o bună zi cu trăsura şi le duse într-un castel măreț ce se afla pe valea unui râu mare şi limpede. Cale de o poştă nu se afla nici o aşezare omenească, iar la castel se afla doar un bătrân slujitor cu soția şi lor le-a încredințat împăratul secretul lui şi le-a dat în grijă cele două ființe atât de dragi. După ce le-a instalat în castel, împăratul şi-a luat rămas bun.

- Draga mea Carolina, aici vei fi fericită şi la adăpost de orice. Din când în când voi veni să vă văd, dar acum trebuie să plec.

Le sărută cu drag împăratul pe Carolina şi pe Muşcata, apoi plecă.

Toate au mers bine. O bucată de vreme împăratul venea regulat să le vadă, Carolina începuse a se învăța cu bogăția şi totul ar fi fost bine, dacă nu ar fi aflat împărăteasa de ele. Acum, dacă erau mai departe cele două ființe dragi lui, împăratul lipsea mai mult de acasă şi împărăteasa intră la bănuieli. Chemă la ea o babă vrăjitoare care ştia să închege şi apele şi-i spuse:

- Ține o pungă cu bani şi arată-mi unde se află împăratul acum.

Babornița luă un vas cu apă, aruncă în el nişte cărbuni aprinşi şi începu a bolborosi cuvinte neînțelese decât de ea şi de duhul ce o ajuta. Apa începu să fiarbă, apoi se limpezi, şi atunci baba o chemă pe împărăteasă să vadă. La început, pe fundul vasului apăru un castel măreț, apoi apăru o odaie împodobită cu multe bogății şi pe o canapea stătea întinsă o femeie tânără de o frumusețe rară. La picioarele ei sta împăratul şi amândoi priveau la joaca unei fetițe cu păr de aur buclat. Pe fața împăratului se putea citi marea fericire ce ți-o dă iubirea adevărată şi deodată apa din vas se tulbură şi nu se mai văzu nimic.

Când împărăteasa văzu ce văzu se făcu vânată de furie. Înțelese că împăratul iubea şi era fericit undeva departe de ea şi atunci se gândi să le

distrugă pe cele două ființe care îi furaseră inima împăratului. Deşi ştia că ei nu-i aparținuse niciodată inima lui, totuşi nu-l putea şti fericit în altă parte. O chemă lângă ea pe babă şi-i zise:

- Te voi îmbogăți dacă mi-1 aduci acasă pe împărat, iar pe cele două le omori.

- Am să încerc, măria ta, dar nu sunt sigură de reuşită.

Castelul în care se aflau ele este păzit de un duh întruchipat într-un flăcăiandru tânăr. De el am să mă împiedic când voi ajunge acolo.

- Fă cum ştii, că altfel te voi omorî eu pe tine.

Baba nu mai zise nimica şi plecă să cugete cum e de făcut.

În acest timp împăratul, care nu bănuia nimic, îşi luă iarăşi rămas bun de la Carolina şi fetiță şi plecă acasă. Când ajunse la palat, sosi un sol care-l vesti că împăratul vecin porneşte cu oaste împotriva țării sale. Neavând încotro, el se găti de război, apoi în fruntea unei oştiri numeroase plecă să se bată cu acel împărat care îndrăznise să-i calce împărăția.

Ii trimise vorbă Carolinei că el pleacă la război şi nu ştia când se va întoarce.

După plecarea împăratului, împărăteasa se mai domoli. Se gândea că împăratul le va uita pe cele două din castelul cel măreț. Credea că războiul

îl va lecui de dragoste, mai ales că războiul ținea de mulți ani, dar se înşela amarnic, ea nu ştia că dragostea nu poate fi lecuită decât cu dragoste.

Mult a mai plâns Carolina când a auzit de plecarea iubitului ei. Mult a plâns şi după aceea, când a văzut că anii trec şi împăratul nu mai vine. Nimeni nu ştia nimic de împărat şi după zece ani războiul s-a terminat, oamenii au început a se întoarce la casele lor, dar de împărat nimeni nu ştia nimic. Dispăruse fără urmă. Când a văzut Carolina că împăratul nu se mai întoarce a căzut la pat de inimă şi nu s-a mai putut scula. Cei doi bătrâni servitori muriseră, rămase doar Carolina şi Muşcata, iar de când ea căzuse la pat, doar singură copila, care acuma avea paisprezece ani, umbla prin castel. Mamei ei îi era din ce în ce mai rău. Intr-o bună zi ea muri cu sufletul împovărat de durere, pe de-o parte de dorul împăratului, iar pe de altă parte de mila copilei care rămânea singură pe lume.

Când s-a văzut singură, copila a început să plângă, apoi s-a gândit să plece în lume, să-şi caute tatăl. Şi-a strâns câteva haine şi tocmai când se pregătea să iasă din curte, în fața ei a apărut un flăcău frumos ca soarele:

- *Unde mergi, copilă dragă?*
- *Merg în lume să-mi caut tatăl. Mama a*

murit, nu am pe nimeni pe lume decât pe el, de aceea merg să-1 caut.

- Nu pleca, rămâi aici şi vei fi fericită cu mine. Eu sunt Duhul castelului. De când ai venit aici am vegheat asupra ta. Acum, că eşti mare, vreau să-mi fii soție şi apoi vom pleca împreună să-1 căutăm pe împărat. Dacă pleci, vei fi în primejdie de moarte.

- Nu pot să rămân cu tine. Sunt fiică de împărat, trebuie să-l găsesc pe tata, şi dacă el se învoieşte, va fi bine iar de nu, nu.

- Dacă aşa vrei tu, aşa să fie, dar voi pleca să-1 caut pe tatăl tău şi, ca nimeni să nu-ți facă rău, am să te fac o floare şi te pun în fereastră până mă întorc eu cu împăratul, ce zici, vrei?

- Da, mă învoiesc, dar să nu zăboveşti mult.

Atunci flăcăul o atinse cu mâna, o prefăcu în floare, apoi intră cu ea în castel şi o puse în fereastră.

Sărută uşor frunzele verzi ale florii, care tremurară uşor la atingerea buzelor lui, apoi plecă să-l caute pe împărat.

În acest timp împărăteasa huzurea de bine. Auzise de moartea Carolinei şi s-a bucurat mult. De copilă nu se temea, ştiind că împăratul nu se mai întoarce nu avea de ce se teme, ştia ea ce ştia, cu babornița de vrăjitoare.

Cu câtva timp în urmă, când a auzit împărăteasa că războiul s-a terminat şi că s-ar întoarce împăratul, ea o chemă pe babă şi zise:

- Uite aici o grămadă de bani. Te duci şi-1faci pe împărat să nu mai vină acasă. Treaba ta cum, pe ele nu ai putut să le omori, dar pe el trebuie să poţi.

- Am să pot, măria ta.

Şi plecă baba la drum, călare pe mătură. După o bucată bună de drum, îl văzu pe împărat cu o ceată de ostaşi, se îndrepta spre castelul unde se afla Carolina, care atunci încă era în viaţă , aşteptîndu-1.

Când îl văzu, baba începu să sufle tare şi se aşternu peste tot o ceaţă deasă de nu vedeai la un pas. Împăratul bâjbâi pe drum, dar se rătăci de ostaşi şi merse aşa în neştire ore în şir, apoi încet-încet ceaţa se risipi şi împăratul se văzu într-un loc necunoscut şi pe deasupra îl chinuia şi foamea. Şi văzu nu departe un măr pădureţ, se duse şi luă un măr să mănânce, dar cum muşcă din el căzu jos, mort. Hâda de babă otrăvise merele.

După un timp împărăteasa îi zise babei:

- Adu vasul să vedem ce mai face copila la castel.

Şi baba a adus vasul şi pe fundul lui văzu împărăteasa floarea din fereastră şi pe flăcăul cel

frumos plecând.

- Spune-mi, babă, ce se întâmplă acolo.

- Se întâmplă că duhul de care ți-am spus s-a îndrăgostit de copilă şi a prefăcut-o în floare, să fie la adăpost, iar el a plecat să-1 caute pe împărat.

- Dă fuga să-1 opreşti.

- Am să plec, dar nu ştiu dacă ajung la timp.

Şi plecă baba iar la drum.

În acest timp duhul-flăcău ajunse la locul unde era împăratul mort, îl luă în spate şi plecă cu el până la un izvor cu apă limpede. Îl aşeză jos, luă apa în pumni şi suflă peste ea şi-l stropi pe împărat, care începu să dea semne de viață. În clipa când împăratul învia, a ajuns şi baba pe aproape şi a văzut ce s-a întâmplat. Atunci suflă din nou şi pe dată flăcăul se prefăcu într-o pasăre neagră. Mai suflă şi asupra împăratului, dar nu mai avu putere, după ce a fost stropit cu apă descântată de duh.

Împăratul se ridică drept în sus şi zise:

- Tii, dar mult am mai dormit, măi, dar ce s-o fi întâmplat de am dormit atâta? Şi plecă împăratul spre castel, urmat îndeaproape de o pasăre neagră care cânta cu foc, parcă vrând să-i spună ce s-a întâmplat, dar el nu bănuia nimic şi-şi urmă calea voios.

În curând ajunse la castel, îl văzu părăsit şi

inima i se strânse, intră în castel şi începu să strige şi să caute prin odăi. O găsi pe biata Carolină moartă şi începu împăratul să plângă ca un copil. Apoi, când durerea se mai potoli, începu să-şi caute copila, dar nu o găsi. Nu găsi decât o floare care era în fereastră, floare cum nu mai văzuse el niciodată, cu frunze verzi şi o floricică roşie ca focul. Pe marginea ferestrei sta pasărea cea mică şi neagră şi cânta cu jale.

Strigă mult împăratul şi căută dar nu găsi nimic. Atunci săpă cu mâna lui o groapă şi o puse în ea pe Carolina, apoi deasupra presără flori. Mai plânse cât mai plânse împăratul, apoi luă floricica din fereastră şi plecă cu ea la palatul împărătesei, gândindu-se că poate acolo va afla ceva de fată.

Intră în palat fără să-1 întâmpine nimeni.

Împărăteasa nu ştia că vine. Baba nu-i spuse de teamă şi tocmai se ciorovăiau amândouă.

- Să te duci, babă afurisită, să-mi aduci floarea din fereastră, Muşcata, ai înțeles, vreau să o omor cu mâna mea, să fiu sigură că nu mai rămâne nimeni pe lume să-mi tulbure fericirea şi liniştea.

Dar baba, ştiind că împăratul era la castel, nu vroia să meargă, se temea şi de duhul prefăcut în pasăre. Atunci împărăteasa luă un buzdugăne1 ce-1 avea la îndemână şi-i dădu în cap babei, care muri

pe loc. Atunci intră împăratul cu floarea în mână si când îl văzu împărăteasa căzu jos leşinată de frică, iar când îşi veni în fire, gândindu-se că oricum el a auzit, îi mărturisi tot împăratului.

- Acum îmi pare rău de ce am făcut, dacă poți, măria ta, iartă-mă şi-ți voi fi credincioasă.

Dar împăratul nu o putea ierta. Ea îi distruse fericirea, le distruse pe cele două ființe dragi lui, aşa că trebuia ca şi ea să moară. Chemă călăul şi-1 puse de-i tăie capul, apoi împăratul puse Muşcata în fereastră, o sărută cu drag şi lăcrimă asupra ei şi trăi ca un pusnic în palatul împărătesc.

Muşcata şi azi o vedem la multe ferestre aşteptându-şi iubitul să vină să o prefacă iarăşi în copila frumoasă care a fost odată.

Trandafirul galben

răia odată, demult, într-o țară îndepărtată, un rege mare, putred de bogat. Avea un palat mare, strălucitor, din aur curat, lângă palat se afla o grădină plină de flori, mare şi frumoasă cum nu se mai văzuse. Printre straturile de flori se aflau nenumărate alei, ce să vă mai spun, îți era mai mare dragul să te plimbi în amurgul serii pe acolo. Ici, acolo, se afla câte o bancă unde te puteai aşeza după dorință, să te odihneşti şi să visezi la lucruri dragi.

Pe aceste alei se plimba în fiecare seară fiica regelui, căci avea regele o copilă frumoasă şi gingaşă ca o floare rară.

Mersese vestea despre frumusețea ei în toată lumea şi nenumărați prinți frumoşi veniseră să-i admire frumusețea. Ba unii mai îndrăzneți o cerură regelui de soție, dar de fiecare dată răspunsul fetei era "nu". Inima ei era parcă de gheață. Nici o

privire nu putuse aprinde focul dragostei în ea. Regele o iubea ca pe ochii din cap şi n-o silea să facă altceva decât ce voia ea să facă. Avea încredere în înțelepciunea ei şi ştia el că atunci când o veni vremea nu-l va face de ocară.

Dar zilele treceau şi fata regelui nu da semn că i-ar plăcea de cineva, ba de la un timp părea tristă şi abătută.

- Ce ai, copila mea dragă, de ce eşti tristă?!

Fata se uita cu drag la tatăl ei şi pe loc se veselea:

- Nu am nimic, tată, nu-ți face griji din cauza mea.

Regele, văzând-o veselă, zicea că poate i s-a părut lui. Seară de seară, Liana, căci aşa o chema pe prințesă, se plimba pe aleile dintre flori, mai întotdeauna singură. Într-o seară, când se plimba îngândurată pe aleea cu trandafiri, văzu un minunat trandafir galben rupt în mijlocul aleii. Il ridică Liana şi-l mirosi. Aşa de frumos mirosea acel trandafir, încât Liana simți mirosul până în adâncul sufletului. Tot mirosind la el se duse în odaia ei, puse trandafirul într-o vază aurită şi-l aşeză lângă patul ei, apoi se culcă şi ea. Adormi şi visă că lângă patul ei s-ar afla un tânăr înalt şi frumos ca un heruvim. Sta şi privea la ea cum doarme. A stat aşa un timp,

nemişcat, apoi a sărutat-o pe amândoi obrajii, a scos un inel din degetul lui şi 1-a pus pe al ei.

Se făcea că flăcăul cel frumos a plecat şi pe dată s-a ivit un om negru şi urât şi râzând hidos s-a repezit asupra ei. Atunci Liana a scos un țipăt puternic şi s-a trezit. Tot atunci intră şi doica ei, care, dormind în odaia vecina, auzise țipătul prințesei.

- Ce ai, dragă prințesă, de ce ai țipat aşa, ce ai visat?

Liana nu avea mamă, murise când prințesa avea doar câteva luni, aşa că doica îi ținea şi loc de mamă. Liana se cuibări la sânul doicii plângând şi îi povesti ce-a visat, dar atunci băgă de seamă că trandafirul galben nu mai era în vază. Se uită la mână şi văzu pe degetul inelar, un inel frumos întocmai ca cel pe care-l visase ea că-i pusese tânărul pe deget. Ii arăta şi doicii şi-o întrebă ce să fie.

- Spune-mi, doică dragă, a fost vis sau într-adevăr frumosul tânăr a venit lângă patul meu, dar cum a pătruns, doar ferestrele sunt închise şi dincolo ai dormit tu?

Se zbuciuma Liana, dar nu găsea răspuns la cele întâmplate. Doica nu ştia nici ea cum s-o liniştească şi tocmai atunci intră un copil de casă şi-i

spuse Lianei că măritul rege doreşte s-o vadă. Prințesa se găti îndată şi plecă să se înfățişeze înaintea regelui, neştiind sărmana ce-o aşteaptă.

Când ajunse aici, îl găsi pe tatăl ei tare trist. Stătea pe tronul aurit, iar în fața lui se aflau oameni străini. Liana înaintă, se înclină în fața regelui, apoi se aşeză alături de el. Regele le zise străinilor:

- Să-i spuneți stăpânului vostru că am luat cunoştință de cele cerute de el şi-i vom da în curând răspuns.

Solii se înclinară adânc şi plecară. Regele se întoarse spre fiica lui şi-i spuse cu glas plin de amărăciune:

- Draga mea copilă, aceşti soli vin din țara soarelui răsare şi au fost trimişi de regele lor, care a auzit de frumusețea ta să te ceară de soție. Ori eu nu te pot făgădui nimănui, dacă tu nu vrei, şi-apoi am motive să cred că acel rege e crud şi nedrept. Îmi spune în solie că dacă în trei zile nu-i dau răspuns îşi face legea singur.

Liana se înspăimântă când auzi şi îşi zise că acesta e omul negru din visul ei.

- Îți mulțumesc, tată, şi te rog să nu mă dai după acel rege şi să ştii că eu simt că în curând va veni şi tânărul pe care-l iubesc şi vreau să mă căsătoresc cu el.

- Bine, fata mea, ne vom descurca noi cumva cu regele acela.

Liana se duse în odaia ei şi începu să plângă. Simțea că o durere mare se apropie cu paşi repezi. Se gândea la tânărul din vis, de ce venise şi de ce plecase. Ştia sigur că fusese lângă patul ei, altfel nu avea inelul pe deget, dar cine era şi ce vroia de la ea?

Sorocul celor trei zile trecură şi solii străini se înapoiară la rege cerându-i răspuns pentru stăpânul lor. Regele-i privi şi le grăi astfel:

- Dragii mei, mergeți de-i spuneți stăpânului vostru că nu am fată de măritat, când i-o veni vremea şi-o găsi ea mire pe placul ei. Are din partea mea libertatea să aleagă pe cine doreşte ea.

Solii se uitară chiorâş la rege şi apoi pe buzele lor se ivi un zâmbet care nu prevesteşte nimic bun. Se închinară în fata regelui şi plecară sau cel puțin aşa credea regele.

Pe înserate Liana se duse prin frumoasa grădină cu flori, pe aleea trandafirilor, să se plimbe. Era tare abătută tânăra prințesă şi cum se plimba ea aşa îngândurată, numai ce, de după o tufă, apărură nişte umbre, o înşfăcară aşa de repede, încât biata prințesă nici nu avu timp să strige şi duşi au fost cu ea. Sărmanul rege, când a văzut că prințesa a

dispărut, s-a necăjit aşa de tare, că a căzut la pat bolnav rău şi nimeni nu l-a mai putut pune pe picioare.

După un timp oarecare bătu la poarta palatului un voinic călare pe un cal alb, era tare frumos şi avea la pălărie un frumos trandafir galben. Bătu şi ceru străjilor să-l ducă la rege, dar străjile nu vroiau.

- Tu, voinice, nu eşti din părțile noastre, de nu ştii că regele zace în pat şi nu primeşte pe nimeni ?

- Dar ce are regele de zace?

- Păi de când i-au răpit copila nu s-a mai putut scula din pat de durere, căci numai pe ea o avea.

Când voinicul auzi că prințesa-i răpită a trecut ca vântul pe lângă străji şi nu s-a oprit decât la căpătâiul regelui, care l-a primit cu uimire, văzând că dă năvală aşa peste el.

- Mărite rege, nu-ți fie cu mirare că dau năvală, dar nu am avut încotro.

- Da ce, au intrat tătarii în țară, sau ce s-a întâmplat?

- Nu s-a întâmplat nimic, dar vreau să ştiu unde-i Liana.

- Bună intrebare, păi dacă aş şti unde-i, aş

mai zăcea eu aci ? Şi-apoi cine eşti tu, de întrebi de ea?

- Sunt regele trandafirilor. Țara mea se află pe tărâmul celălalt. Este o țară minunată, cu palate mărețe. Venind o dată la supuşii din grădina Măriei tale am văzut-o pe Liana, mi-a căzut dragă şi noaptea am pătruns în odaia ei şi i-am pus un inel pe deget, apoi am plecat în țara mea să pregătesc cele necesare pentru nuntă, iar acum am venit s-o cer de soție.

- Prea târziu ai venit, eşti tânăr şi frumos şi după cum simt eu, eşti şi bun şi sunt sigur că Liana nu te refuza, dar nu ştiu unde-i copila.

Şi în câteva vorbe îi spuse voinicului ce ştia şi bănuiala lui că pe prințesa ar fi răpit-o solii străini.

- De va trebui să colind tot pământul, până la urmă tot o voi găsi, şi dacă nu-l iubeşte pe acel rege şi mă va urma, o voi aduce aici, la căpătâiul Măriei tale, apoi, dacă mă vrea pe mine, o voi duce in minunata țară a trandafirilor.

Şi, luându-şi rămas bun de la rege, plecă în căutarea prințesei.

Colindă multe țări până ce ajunse în țara soarelui răsare şi poposi în grădina palatului împărătesc. Se ascunse bine printre tufele mari de flori şi aşteptă înserarea ; şi nu-i fu aşteptarea în

zadar. De cum începu a se însera, Liana ieşi la plimbare prin grădină. Atât de sigur era regele acela ca nu va veni nimeni dupa ea, încât o lăsă singură să se plimbe. De când o adusese la palat, Liana n-a venit să-l vadă pe acel rege şi nici să-i vorbească. I-a cerut doar s-o trimită înapoi la tatăl ei, dar el a refuzat, spunând că niciodată nu va mai pleca de aici şi că până la urmă va trebui să-i fie soție. Dar prințesa se ținea tare de tot, mai spera că tânărul care-i pusese inelul pe deget va veni s-o scape. În fiecare seară se plimba prin grădină şi lăcrima amarnic, aducându-şi aminte de grădina cu flori unde crescuse.

Într-o seară, când se plimba ea aşa, numai ce vazu la picioarele ei un trandafir galben. Inima prințesei începu să bată năvalnic şi o bucurie fără margini ii umplu sufletul de nădejde. Regele trandafirilor, care sta pitit în apropiere, văzu bucuria Lianei şi înțelese că fata ardea de dor de țara ei, de aceea i se arătă. Prințesa nu se sperie, că-l cunoscu pe dată.

- *Bine ai venit, voinicul meu, te aştept de multă vreme, ştiam că ai să vii. Spune-mi, ştii ceva de tatăl meu ?*

Măritul rege e bolnav de când ai dispărut şi numai la vederea ta s-ar putea vindeca. Dacă ți-e

voia să pleci de-aicea, va trebui să te laşi în voia mea şi să nu-ți fie teamă de ce-ai să vezi.

- Am încredere în tine. Dacă-mi vroiai răul, puteai atunci când ai venit în odaia mea să-mi faci rău. Totuşi vreau să ştiu : cine eşti?

- Sunt regele trandafirilor şi-n plimbările mele te-am văzut şi te-am îndrăgit şi tocmai venisem să te cer de soție de la tatăl tău şi aşa am aflat de răpirea ta. Am venit să te scap şi să te duc înapoi părintelui tău, iar la urmă, dacă vei voi, îmi voi înnoi cererea în căsătorie.

- Îți datorez libertatea mea, dacă vom reuşi să scăpăm de aici , aşa că nu am de ales.

Voinicul lăsă capul în jos şi se întristă adânc auzind răspunsul prințesei.

- Te voi scăpa de aici pentru că i-am promis tatălui tău, cât despre libertatea de a alege ce să faci, să ştii că greşeşti. Eu am crezut că însemn ceva pentru tine, dar văd că m-am înşelat. Acum spune-mi dacă mai vrei să vii cu mine !

Prințesa înțelese pe dată că l-a supărat şi regretă răspunsul ei pripit. Nu ştia nici ea cum de a putut răspunde aşa, când de fapt îl avea drag pe voinic.

- Desigur că vreau…

Lăsând capul în jos, Liana tăcu. I se părea că s-ar înjosi dacă ar recunoaşte că a greşit cu răspunsul pripit. Voinicul, neştiind ce vroia să zică, o grăbi pentru plecare.

- Dacă vrei, vino mai aproape şi închide ochii. Liana se apropie şi închise ochii. Voinicul îşi plimbă mâna prin fața ochilor ei şi pe dată Liana se preschimbă într-un trandafir.

Voinicul îl luă şi îl băgă în sân, apoi ieşi pe unde a intrat, încălecă pe cal şi porni la drum. Umblă toată noaptea tare amărât. După răspunsul prințesei înțelese că ea nu-l are drag şi se gândea că i-ar fi greu să plece în țara lui fără ea. Se gândea să plece aşa cu ea şi doar când ajunge acolo să-i dea înfățişarea, dar alungă repede acest gând. Dacă ea nu-l vrea acuma, atunci constrânsă fiind nu-l va voi nici atât. Muncit de gânduri, nici nu băgă de seamă când se făcu de ziuă, dar când auzi larmă de copite în spatele lui se trezi la realitate. Se opri şi aşteptă pe cei care alergau în urmă. Când fură aproape de el, se opriră şi unul din ei, aspru şi urât ca naiba, îl întrebă cu glas răstit:

- Hei, tu, n-ai văzut pe cineva cu o copilă frumoasă trecând încolo?

- N-am văzut pe nimeni.

Cel care a întrebat, s-a întors spre ceilalți, le-a zis ceva ca un ordin, şi s-au întors pe loc, plecând în direcția din care au venit. Era însuşi regele cu armata sa, plecat după Liana, dar văzând că nu e, s-a gândit că prințesa şi-o fi pus capăt zilelor, aşa că s-au întors la palat, nesperând s-o mai găsească.

Voinicul a mai mers multe zile singur apoi , când a ajuns în apropierea palatului, s-a oprit într-o poieniță frumoasă, a scos trandafirul din sân, a făcut nişte semne cu mâna şi pe loc a apărut frumoasa prințesă .

- Ne aflăm în apropierea palatului unde te-ai născut, vino de te urcă pe cal, eu am să merg alăturea. Liana se urcă pe cal şi în felul acesta îşi urmară drumul mai departe, într-o tăcere deplină.
Nu vă mai spun bucuria regelui când şi-a văzut copila. S-a ridicat din pat cu mare bucurie şi a îmbrățişat-o cu dragoste. A privit-o pe toate părțile, apoi s-a întors spre voinic şi l-a îmbrățişat şi pe el:

- Îți mulțumesc din suflet că mi-ai adus bucuria înapoi. Cere-mi ce doreşti şi pe loc îți voi îndeplini dorința.

Dar voinicul o privea pe Liana şi tăcea. Liana roşi toată şi nu zise nimic. Când el o văzu că tace, îi zise regelui cu glas înecat:

- *Nu-mi trebuie nimic. Ce-mi trebuie mie nu-mi poţi oferi Măria ta, aşa că, după puţină odihnă, voi pleca în ţara mea.*

Se înclină în faţa celor doi şi apoi ieşi afară. Regele se uită spre fiica lui:

- *Draga mea copilă, acest voinic a venit să te ceară de soţie. Eu i-am dat a înţelege că dacă te aduce înapoi vei fi soţia lui, nu m-am gândit că tu îl vei refuza.*

- *Nu vreau să-l refuz, tată, dar am greşit faţă de el şi acum nu ştiu cum s-o dreg.*

- *Dacă tu ai greşit, tu trebuie să faci primul pas, hai du-te de-l caută şi împăcaţi-va.*

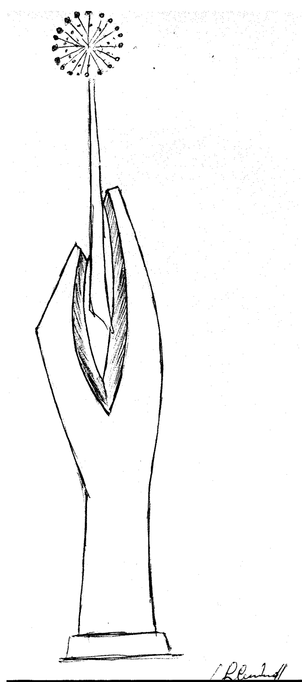
Liana nu aşteptă să-i spună de două ori, alergă să-l caute pe voinic şi-l găsi în grădină stând pe bancă, tare îngândurat. Nici nu băgă de seamă când se apropie prinţesa cu paşi uşori prin iarba moale, se duse în spatele lui, şi-i puse mâinile la ochi. Voinicul nu ştia cine-i, dar bănuia:

- *Frumoasă prinţesă, lasă-mă, sunt destul de trist, de ce ai mai venit? Aveam de gând să plec fără să te văd. Viaţa îmi va fi un chin fără tine.*

- *Dar de ce fără mine, n-am de gând să te las să pleci fără mine, şi mă rog de iertare pentru vorbele negândite de atunci. De când ai venit in*

odaia mea mă gândesc mereu la tine şi nu-mi trebuie alt soţ decât pe tine.

S-a ridicat voinicul, şi a îmbrăţişat-o cu drag pe prinţesă, apoi s-au dus înaintea regelui, care i-a binecuvântat. După aceea au făcut o nuntă mare, care a ţinut 40 de zile, după care tinerii au plecat in ţara trandafirilor şi acolo au trăit mulţi ani fericiţi. Din când în când veneau pe la rege, care îi primea cu braţele deschise şi aşa, poate, mai trăiesc şi astăzi.

Legenda florilor de câmp

Se povesteşte că demult, tare demult, pe vremea când pe pământ se aflau zâne, unele din florile pe care le vedem pe câmp ar fi fost flăcăi şi fete. Un blestem aprig i-a preschimbat în flori, cu neputinţă de a mai fi ce au fost odată.

Pe vremea aceea era tare frumos în satele noastre. Erau multe fete şi flăcăi care-şi ajutau părinţii la munca câmpului. Pe atunci era o mare ruşine să-ţi părăseşti satul, plecând pe aiurea la muncă.

Toată săptămâna munceau cu mic cu mare, de când se revărsau zorile şi până apunea soarele. Iubeau pământul străbun şi-l munceau cu drag, toamna culegând roade bogate.

Duminica era zi de odihnă. Dimineaţa şi-o petreceau cu gătelile. După-amiaza, jos la marginea

satului, se strângeau de la copiii purtați în brațe până la moşnegii fără un dinte în gură. Era veselie mare. Cei bătrâni făceau roată şi, gândind la vremea trecută, priveau la acei tineri care se învârteau ca sfârleaza.

Într-o duminică, când jocul era mai în toi şi veselia mai aprigă, numai ce se văzură venind o ceată de fete străine, frumoase ca stelele... Veneau încet, legănându-se ca lanul în bătaia vântului, şi fără vorbă se prinseră în joc alături de flăcăii satului. Fetele din sat, roşii ca macii, şi-au plecat capul în jos şi s-au tras pe margine. Priveau triste la dragii lor care jucau privind cu drag la fetele străine. Ce-i drept, erau frumoase cum nu mai văzuse satul.

Jocul părea nesfârşit. Fetele străine erau neobosite la joc. Fetele din sat începură a şuşoti...

- Da' cine or mai fi astea, de au venit fără să fie chemate?

Una câte una fetele au plecat de la joc, au plecat şi cei bătrâni, rămânând numai ceteraşii cu flăcăii satului şi fetele străine. Când noaptea începu să-şi țeasă pânza ei întunecată, fetele străine s-au desprins din joc, lăsându-i pe flăcăi amețiți de vârtejul jocului şi au plecat după cum au venit. Când s-au dezmeticit şi s-au văzut singuri, au plecat şi ei

spre casele lor. Nedumeriți de cele întâmplate, se întrebau unul pe altul:

- Da' bine, mai fraților, cine or fost fetele cele mândre cu care am jucat de s-au rupt nojițele la opinci?!

- Da' cine ştie? Atât vă spun, că nu-i lucru curat cu ele.

- Eu cred ca-s ielele nebunele.

- Da' taci măi, că alea umbla numai noaptea!

Flăcăul cel drag fetei cu ochi albaştri şi păr bălai mergea posomorât, îi era ciudă că se lăsase vrăjit de fata cea străină, uitând de draga lui.

Toată săptămâna ce-a urmat au lucrat flăcăii şi fetele din sat la secerişul grâului. Erau trişti şi unii şi alții, nu se mai auzeau ca în alte dăți râsete şi voie bună, nu se mai auzeau cântece de dor sau doina de jale. Se auzea numai hârşâitul secerei tăind spicele de grâu. Din când în când un oftat spinteca tăcerea. Flăcăii s-ar fi împăcat repede cu fetele, dar ele erau supărate rău, nu le aruncau nici măcar o privire.

Inima fetei cu păr bălai lăcrima de dorul iubitului. Aplecată asupra lucrului, arunca priviri furişe spre flăcău. S-au hotărât ele ca numai duminica la joc să se împace cu flăcăii.

Zilele au trecut parcă-n zbor, şi iată duminica la rând. În poiana cea frumoasă s-a adunat

ca de obicei tot satul. Fetele au venit mai gătite ca niciodată. La început au făcut pe supăratele, mai apoi s-au lăsat ademenite de flăcăi şi s-au prins în joc alături de ei. După o învârtită bună, ceteraşii au tăcut pentru a-şi trage sufletul. Flăcăii şi-au trecut mâna după mij1ocul fetei dragi şi s-au dat la o parte, şoptindu-le la ureche. Fetele ascultau cu obrajii îmbujoraţi la vorbele lor. Când totul părea venit pe calea cea bună, numai ce se iviră ca din văzduh fetele străine. La ivirea lor, muzica se auzi cântând, flăcăii îşi lăsară mândruţele în părăsire şi se alăturară celor străine, iar jocul începu mai cu foc ca rândul trecut.

Asta era prea de tot. Ca la o comandă, toţi sătenii părăsiră poiana, îndreptându-se spre casele lor. Fata cu părul bălai zise alteia:

- Tu, soră, ştii cine sunt frumoasele străine?

- Nu, de unde să ştiu? răspunse aceasta cu năduf.

- Sunt zâne, le-am văzut condurii de nestemate, numai zânele poartă aşa încălţări. Eu am să plec s-o caut pe Crăiasa lor, să-i spun ce fac ele.

- E uşor de spus că pleci, dar unde dai tu de Crăiasa lor?

- Am auzit spunându-se că în vârful muntelui de acolo se află un castel măreţ şi în el

locuieşte Crăiasa zânelor.

- Am să vin şi eu cu tine, amândouă răzbim mai uşor.

Cele două fete, în loc să meargă spre casă, s-au îndreptat spre muntele cel înalt al cărui vârf dădea în nori. Au mers ele pe cărări neumblate, prin locuri pustii, pe poteci înguste de ziceai că acum, acum se prăvale în prăpastia fără fund. Încălțările li se făcură ferfeliță, picioarele, numai răni, nu le mai ascultau. Oboseala pusese stăpânire pe ele, le chinuia foamea şi mai mult setea. Până în vârful muntelui nu mai era mult de mers. Deodată se lăsă o ceață deasă, de nu vedeai la un pas. Fetele se strânseră una în alta şi nu se mai mişcară din loc, prin aşa ceață mai mult s-ar fi rătăcit decât să înainteze. Când dejnădejdea era mai mare, se ivi lângă ele o capră neagră.

- *Urcați-vă în spinarea mea. Am să vă duc eu la Crăiasă. Singure nu veți ajunge niciodată.*

Fără să mai întrebe nimic, fetele încălecară şi cât te-ai şterge la ochi ajunseră în fața unui palat nemaivăzut. La intrare se afla o femeie de o neasemuită frumusețe şi pe chipul bine conturat se citea o nemărginită bunătate, iar în spate se aflau fetele străine ce veneau la joc. Cu glas blând Crăiasa le întrebă pe fete:

- Cine sunteți voi şi ce necaz mare v-a mânat la mine?

Fata cu păr bălai se apropie de Crăiasă, îngenunche şi-i povesti necazul ce le-a mânat până în vârful muntelui. Când a terminat, Crăiasa s-a răsucit spre zâne şi, mâniată foc, le-a întrebat dacă-i adevărat ce spun fetele. Neputând tăgădui, ele au lăsat privirea în jos, fără să mai răspundă.

- Dacă e adevărat, pentru că mi-ați nesocotit porunca şi v-ați amestecat cu oamenii de rând, am să vă pedepsesc aspru. Voi două încălecati capra şi mergeți cu bine. De zâne am eu grijă.

Le duse Crăiasa pe zâne şi le închise în turnul palatului.

- Aici să stați până vă trece dorul de ducă.

Au stat zânele cât au stat închise, iar Crăiasa parcă uitase de ele. Le ardeau călcâiele după joc. Într-o duminică s-au hotărât să nesocotească porunca Crăiesei, crezând ca ea nu va afla. S-au preschimbat în porumbițe, au ieşsit pe fereastra turnului şi s-au dus la joc. Dar Crăiasa a prins de veste, a urcat în turn, a găsit odaia goală, s-a înfuriat rău când a văzut că zânele i-au nesocotit porunca.

S-a urcat într-o caleaşcă trasă de cai înaripați şi-a coborât în poiana unde se aflau zânele

cu flăcăii satului. Cu o nuieluşă fermecata făcu un semn peste fete şi flăcăi. La semnul făcut, zânele şi flăcăii se preschimbară în flori frumoase de toate culorile. Apoi Crăiasa a plecat spre palatul ei. Ceteraşii văzând cele întâmplate, au alergat în sat şi-au povestit oamenilor. La început oamenii n-au crezut, dar venind în poiană au găsit-o plină cu flori.

Flori frumoase, flori de câmp…

Cuprins

Ilustrația cărții aparține lui **Ladislau Schmidt,** născut la Petrila în 1930, talent plurivalent, pictor, grafician, sculptor, gravor, creator de artă monumentală, al cărui renume a depăşit granițele țării.

Editura mulțumeşte d-lui Wilhelm Schmidt care , cu o rară pietate filială, a oferit posibilitatea ca lucrările marelui om de artă care a fost tatăl său, Ladislau Schmidt, să fie cât mai bine cunoscute, şi ca spiritul său, trăitor întru idee şi frumos, să fie mereu prezent alături de noi.

Saveta Ititesc a mai publicat:

Lena, proză, Editura Confluențe, Petrila, 2004
Povestea Iederei, poveşti şi legende, Editura Confluențe, Petrila, 2005
Tabloul fermecat, poveşti şi legende, Editura Confluențe, Petrila, 2005